

Josep Fontanals Hellin
Comissaria Generalitat
CIUTAT

L'IDEAL

FRANQUEIG CONCERTAT

(Segona època) Any III - Núm. 97 Setmanari afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya Preu 25 cèntims
LLEIDA, dissabte 1 de gener de 1938.

Redacció i Administració: Blondel, 60. Telèfon 1221

L'IDEAL desitja a tots els seus lectors un millor i pròsper any nou.
Visca la República!

VALLEM L'ECONOMIA CATALANA! POLITICA MUNICIPAL

Consideracions marginals al problema de la nostra intervenció en el govern i sobre actuació del F. P. A.

El diputat Soler i Bru, representant d'Esquerra Republicana de Catalunya al Consell d'Economia, ha fet unes declaracions al nostre col·lega «La Humanitat» que constitueixen un formidable al·legat a favor d'aquest sentit humanista que els millors esperits de casa nostra ambicionen donar a la política catalana.

Soler i Bru es refereix a l'actuació de la representació d'Esquerra Republicana al Consell endegador de l'economia nacional. Una actuació, que, dintre un sentit francament col·laboracionista, moltes vegades ha hagut de dreçar-se enfront d'iniciatives dissortades. El predomini veritablement injust—com diu Soler i Bru—de les sindicals per damunt de les forces polítiques que existeix en el si del Consell, ha fet que de vegades suressin solucions nefastes per a l'economia, donada la idiosincrasia catalana.

Un d'aquests mals moments del Consell d'Economia ha estat l'establiment dels agrupaments industrials. «Amb aquests agrupaments», diu el representant d'E. R.—s'ha anat anul·lant tot estimul particular que és la base de la riquesa de Catalunya».

Aquests agrupaments industrials que Soler i Bru qualifica valentment de monopolis, han estat una manera de burlar el Decret de col·lectivitzacions, el qual estableix que no es poden col·lectivitzar empreses de menys de cinquanta obrers, i les de cinquanta a cent no existeix la conformitat de les tres quartes parts.

A Catalunya la menestralia, la petita indústria, són quelcom vital. Oblidar-ho és desconèixer en absolut la realitat social. Si les col·lectivitzacions són defensables i aconsellables quan afecten a grans indústries, a empreses d'un interès públic general, en canvi no són més que pertorbadores quan pretenen substituir les empreses petites, legüdes a la intel·ligència i a l'activitat d'un sol home, la majoria de vegades un obrer que ha sabut fer-se un crèdit amb el seu treball.

I, encara, en aquesta necessitat del respecte a la menestralia catalana, hi juga encara un altre factor, d'ordre polític, que els partits democràtics de Catalunya no podien oblidar i que Soler i Bru ha tractat també molt justament. No podem, honestament, decepcionar una part del poble que el dia 19 de juliol estigué al costat del Govern i mantenen-se fidel al seu ideari catalanista i liberal. Ja les inèpcies dels uns quants li han causat prou molèsties. És indispensable que el Govern empari els drets d'aquesta part del poble i la protegeixi contra les escames dels dogmàtics somiatruïtes.

Salvem l'economia catalana, ara que encara hi som a temps! Fem un mal negoci que ens entestéssim a voler anar contra els dictats de la raça i de l'esperit, embarcant-nos en aventures de procedència forastera. A la llarga succeiria allò que ha de succeir i mentrestant hauríem perdut miserablement uns anys i ens hauríem malbaratat el patrimoni comú.

Si tots obeïm les ordres emanades del Govern, l'any 1938 serà el de la victòria republicana.

Amb la publicació dels dos documents que el Comitè Local del nostre Partit adreça a les altres organitzacions polítiques i sindicals del F. P. A., restà clarament fixada la nostra posició en els problemes polítics de l'hora present. En un dels nostres últims editorials, publicat al mateix número en que apareixia el segon document, ja manifestàvem el nostre propòsit de cloure el debat, si motius de dignitat no ens obligaven a seguir-lo. Sortosament, aquesta circumstància no s'ha donat, i és per això que, assolida la nostra finalitat de concretar, davant l'opinió, les posicions respectives, podríem posar ací punt final al debat interessant que de cara al poble uns i altres hem sostingut. Aqueix propòsit nostre encara vindria corroborat pel fet que, després de llegir el segon escrit que el Secretari General del radi de Lleida del P. S. U. C. ens adreça, en resposta al respecte nostre, ens sembla que les manifestacions principals del nostre Comitè Local no sols no han estat rebatudes sinó que resten en peu. Que es faci la prova de llegir ambdós documents i es veurà com aqueixa afirmació no és excessiva. Està clar que es diuen coses amb el propòsit de respondre, tasca sempre fàcil per a persones només amb mitjana il·lustració, que poden sostenir fins a l'infinit llurs respectives posicions; però la nostra argumentació ens sembla que resta intacta. Prosseguir, ara, la polèmica, seria arrossegant-la inútilment, mancada d'interès.

Així, hem de declarar que el nostre Comitè Local no es creu en la necessitat de dir res de nou i que resta en el lloc on el situen els dos documents a que ens referim. Però el nostre periòdic, per un deure de cortesia, i pel seu compte exclusiu, estima pertinent de fer algunes noves manifestacions, a fi de recollir certes al·lusions, i està convençut que interpreten l'opinió unànime de la nostra organització, la qual, bo serà dir-ho, en recent Assemblea general ha fet seva, sense cap vot en contra, la línia de conducta marcada pel nostre Comitè Local.

L'òrgan local dels socialistes s'ha dedicat a repassar la nostra col·lecció i ha trobat uns textos nostres del mes d'octubre de 1936, en els quals dèiem, entre altres coses, que al nostre Partit no li espanta cap innovació, que sentir la guerra i sentir la revolució són dues coses inseparables i que en el successiu, la direcció de la cosa pública havia de correspondre als treballadors. El col·lega creu, no hi ha que dir que de bona fe, que això està en contradicció amb els nostres desitjos d'ara, que qualifica d'hegemònics, i amb la nostra frase: cal deixar la revolució, que tant sembla haver-los irritat.

En primer lloc, hem de dir que si s'agafa no importa quin periòdic, l'experiència, aparentment contradictòria, es donaria igual. Han passat tantes coses alionadores d'aïeshores ençà! Però en octubre de 1936, les frases que escrivíem sincerament i ara se'ns retreuen, eren dites en aquells moments d'inconscient eufòria que a tots ens dominava, eufòria filla del fet d'haver esclatat la revolta feixista a les més importants ciutats espanyoles, circumstància que ens donava la impressió d'haver ja vençut l'enemic i, per consegüent de deixar obert el camí més immediat per a totes les transformacions. Però han passat els mesos, l'enemic no sols no ha estat abatut sinó que més aviat ha extès les seves posicions; vingueren les improvisacions catastròfiques comprometedores de la nostra fereguarda; les incertituds sobre el contingut de la revolució, que es contradeia segons fos la fracció que tenia més força coercitiva; les ferides greus a sectors importants de la nostra societat, puntals segurs de l'esperit liberal, com la menestralia, els tècnics i els professionals; es dificultava per certs sectors (no els socialistes) la formació d'un Exèrcit fort i disciplinat; venien les competències partidistes de les milícies, amb forces armades al servei d'organitzacions que preferien fer les servir de recolzament a actuacions

(Segueix a la 2.ª plana)